

## TĀ~ETĀ• ODBOJ

ĀĖtrtek, 19 duben 2012

Tak dumám, jestli se nemám pĀ™ihlásit o nĀ>jaký ten metál, popĀ™ípadĀ> rentu, za svĀ~j tĀ™etí odboj. V sedmdesátém roce, kdyĀ¾ zaĀ•aly provĀ>rky, já pracovala ve v&scaron;eobecné úĀ•tárnĀ>. Kádrový profil jsem si definitivnĀ> polepila svým nesouhlasem se vstupem spĀ™átelených vojsk na na&scaron;e území, ale protoĀ¾e jsem byla zaĀ™azena na pracovní místo, na které se nikdy nikdo nehrnul, bylo to bez dal&scaron;ích následkĀ™.

Podnikové úĀ•tárny byly v dislokované budovĀ>, hlavní podnik byl pĀ™es ulici. V na&scaron;í budovĀ> byla kromĀ> mzdov materiálové a v&scaron;eobecné úĀ•tárny uĀ¾ jenom miniaturní kantýna, kam se obĀ>dy vozily, a závodní knihovna. To bylo jedno patro a ve sklepĀ> uĀ¾ byl jenom archiv, kam se ukládaly doklady z uzávĀ>rek. KaĀ¾dá úĀ•tárna tam mĀ>la svoji samostatnou místnost, kam po mĀ>síĀ•ní uzavĀ>rce dávala doklady, star&scaron;í tĀ™ech mĀ>sícĀ™. V archivu se pak jednou provádĀ>la skartace nejstar&scaron;ího roĀ•níku, vĀ¾dy po deseti letech. V semdesátém roce se neprovádĀ>la jenom provĀ>rka lidí, ale na Ā™adu pĀ™i&scaron;la i závodní knihovna. Jakým zpĀ™sobem se knihy dostaly na inkriminovaný seznam mi dodnes záhadou. Ā¾e tam byl kompletní Steinbeck i s Hrozny hnĀ>vu, Truman Capote, J. D. Salinger, od Warena Millera Prezydent krokadýlĀ™, dokonce i Komu zvoní hrana od Hemigwaye, no dobĀ™e, pocházeli ze zloĀ•inecké imperialistické Ameriky. Ale proĀ• se na seznamu objevila od MĀ>aĀ•ka Smrt si Ā™íká Engelchen? VĀ¾dyĀ¾ MĀ>aĀ•ko byl roku 1967 kovaný komunista, ale pak to asi podĀ>lal svou emigrací do Izraele, na protest proti oficiální politice ĀĖeskoslovenska. Ale nakonec na tom indexu byl v dobré spoleĀ•nosti: &Scaron;kvorecký, JiĀ™í Mucha, Jan Procházka, Ivan KĀ™íĀ¾, Kundera, A&scaron;kenázy, Hrabal, Arno&scaron;t Lustig a i básníci Skácel, &Scaron;otola, Seifert, to jen tak, co si struĀ•nĀ> vzpomínám.

A knihy tĀ>chto závadných autorĀ™ byly vyĀ™azovány ze v&scaron;ech knihoven v republice a &scaron;ly do stoupy. NĀ>ktelé tam &scaron;ly uĀ¾ rovnou z tisku. Nikdy jsem tak nevidĀ>la oficiálnĀ> vyti&scaron;tĀ>né ĀĖerné barony; ty jsme mnoĀ¾ili hezky rĀ™o na psacích strojích, protoĀ¾e blány na cyklostyl byly evidovány. Do&scaron;lo tenkrát i na na&scaron; knihovnu, ale knihy u nás nebyly hned skartovány, zĀ™ejmĀ> se Ā•ekalo na konec roku, aĀ¾ se budou vyĀ™azovat staré doklady a prozatím se tedy uloĀ¾ily v archivu v&scaron;eobecné úĀ•tárny. Do obyĀ•ejné dvoukĀ™ídlé sektorové skĀ™ínĀ> s dózickým zámekem, která se niĀ•ím neli&scaron;ila od ostatního vybavení. SkĀ™íĀ™ zamkli, oblepili hnĀ>dou lepící páskou, s nápisem ve smyslu "kdo ty knihy ukradne, tomu ruka upadne" a pásky opatĀ™ili nĀ>jakým veledĀ™leĀ¾itým razítkem.

Jednou s kolegyní Blankou jdeme ukládat do na&scaron;eho archivu balíky s doklady. A BláĀ™a poku&scaron;itelka se mnĀ> zeptá: "UĀ¾ jsi Ā•etla od Procházky PĀ™estĀ™elku? NeĀ•etla? A ví&scaron;, Ā¾e je taky tady v té skĀ™ínĀ>?" A pokračĀ> kdyĀ¾ tu lepenku namoĀ•íme a odloupneme, skĀ™íĀ™ pak nakloníme, aby se otevĀ™ela, tak si tam nĀ>jaké knihy mĀ™Ā¾eme zalepíme to zpátky a nikdo na nic nepĀ™ijde!" Odlepení se moc nepovedlo, nazpátek do pĀ™vodního stavu to nepĀ™jde a tak následuje dal&scaron;í nápad. Pásky sundáme úplnĀ>, knihy sebereme v&scaron;echny, do skĀ™ínĀ> nastrkáme doklady a protoĀ¾e klíĀ•e jsou od v&scaron;ech skĀ™ínĀ™ témĀ>Ā™ stejné, otevĀ™eme i zámek, aby nebylo vidĀ>t, Ā¾e byla s otevĀ™ena násilím.

JenĀ¾e - jak teĀ• knihy nenápadnĀ> odtahat, aby nás nikdo nevidĀ>l? Zamkneme dveĀ™e od skladu zevnitĀ™, protoĀ¾e by pĀ™ekvapeny by bylo prĀ™serové a horeĀ•nĀ> strkáme knihy do balícího papíru, zavĀ¾eme provazem a nadepí&scaron;eme jako ostatní balíky. Knihy teĀ• mĀ™Ā¾eme naprosto nenápadnĀ>, v balících, postupnĀ> odnést a rozpĀ™já>ovat. A protoĀ¾e vyĀ™azení uĀ¾ upadlo v zapomnĀ•ní, nikdy z toho Ā¾ádný prĀ™&scaron;vih nebyl. A tak já a BláĀ™a jsme úspĀ>&scaron;nĀ> v sedmdesátých letech rozvracely komunistický reĀ¾im, protoĀ¾e psané slovo je nejmocnĀ>j&scaron;í zbraĀ™. TĀ™etí odboj je minulostí a uzrál Ā•as na Ā•tvrtý. A o metál za ten tĀ™etí se radĀ>ji nepĀ™ihlásím, stejnĀ> bych nic nedostala, protoĀ¾e já nik nezastĀ™elila. DEERES